

ha a férfi, a fiú női munkát, tehát a gyengébb nem részére fenn-
tartott könnyebb munkát végez.

Nem lehet a nők részére kisajátítani a fonal munkát azért
sem, mert a ruházkodás tényével együtt jár annak romlása,
apró-cseprő hiánya. Az egyéni önállóság rovására esik, ha egy
gomb felvarrását, mely rendkívül egyszerű munka, — csak nő
végezheti.

Egészen természetes dolog az, hogy a nagy háború alatt a
katonák, a tiszteket is beleértve — varrtak, mostak, főztek s
teljesen ellátták magukat. A táborozó cserkész-fiúk felszerelé-
séből a varró-készlet nem maradhat el — miért mondanók mi
tehát a varrást női kézimunkának!

Még a díszítő himzés-félét sem mondhatjuk női munkának,
mert a szűrök gyönyörű himzése pl. kizárólag férfi kezek mun-
kája.

A közhasználatban a díszmunkákat hívják „kézimunká-
nak.“ A csipke, a himzett terítő „kézimunka“. A hasznos dol-
gokra: a varrás-, foltozás-, beszövéstre nem mondjuk „kézi-
munka“, s ebben következetesek vagyunk, mert e műveleteknél
nem mondjuk: „kézimunkázom“.

Az iskolai fontos órák alatt a munkák súlyos részét épen
a hasznos, gyakorlati értékű, egyszerű munkák teszik.

Helyes belső értelmezéssel kell a „fonalmunka“ elnevezést
a köztudatba vinnünk, mely előtt nemcsak felesleges, de hely-
telen is volna a „női“ jelző.

A magyar fonalmunka a legjobb úton van, hogy a nagy
kereskedelemben, mint állandó, kedvelt cikk tért hódítson. Meg-
érdemli, hogy gazdag nyelvünkben önálló, jó kifejezést kapjon.

Czifronyiné Bikfalvy Ilona.

IRODALOM—KÜLFÖLDI TANITÁSI MOZGALMAK — LAPSZEMLE — HIREK

IRODALOM

Dr. Várkonyi Hildebrand: Bevezetés a neveléslélektanba. Budapest,
1937. 141 lap.

A pedagógiáról, mint külön tudományról, „csak“ Herbart óta beszél-
hetünk. Szerinte a neveéstudomány pillérei: az erkölestan és lélektan. Az
előbbi a nevelés célját, az utóbbi az ahhoz vezető utat mutatja. Mondhatjuk,
hogy ezzel a megállapítással kezdődik a *pedagógia pszichologizálása*.

Herbart tanítványa, *Strümpel* írja meg az első „neveléslélektant“, amely-
nek központi problémája: a nevelhetőség-kérdése. Fejtegetéseinek gyakorlati

értéke a nevelő-tábor érdeklődését oly nagy fokban felkeltette, hogy hatásként egyre szélesebbkörű lett a nevelési helyzetek lélektani adottságainak, vagy a lélektani helyzetek nevelési motívumainak kutatása. Így ez az úgynevezett „neveléslélektan“, — melyet semmiképen sem azonosíthatunk az általános lélektannal, — önálló problématerületté lett. A német tudományos irodalomban kiváló alkottak e téren: *Tumlriz és Busemann*.

E korszerű és léryegesen fontos áramlat a magyar pedagógiát sem hagyta érintetlenül. 1931-ben Baranyai Erzsébet foglalkozott a neveléslélektani kutatás magyar feladataival, de csak a „tanítás lélektana“ körében. A neveléslélektan elméleti és gyakorlati területét átfogó munka nálunk még nem hagyta el a sajtót.

Ezt a hiányt pótolja az utóbbi hetekben megjelent: „Bevezetés a neveléslélektanba“ című mű, Dr. Várkonyi H. tollából.

Illusztris szerzőnk szerint e könyv, mely csupán bevezetés kíván lenni a neveléslélektan kérdéseibe és speciális szemléletmódjába, nem tarthat számot teljességre, hanem csak a legáltalánosabb problémákat vizsgálja. Tartalmi szempontból három részre tagolódik. Az „első“, úgynevezett „Bevezetés“, a neveléslélektan tárgyát, feladatait, tárgykörét, kutatásainak módszerét, céljait ismerteti. A „második“ a „nevelőhatások lélektana“, amelyet szerzőnk először általában, majd csoportosítva fejteget. E tanítási és nevelési motívumok gazdag tárházából a tapasztalatoknak életfejlesztő, erősítő injekcióit vihetjük magunkkal, gyakorlati tevékenységünk szolgálatára. Szó van itt a tapasztalatszerzés, feldolgozás, szemlélet, érdeklődés, emlékezet, értelem működéséről, sőt még ennek fokait és fajtáit is bemutatja szerzőnk. S ha az értelem hideg világából a szívképzés, egyéni élet kitermelés birodalmába óhajtunk lépni, úgy nevelőhatások keretén belül a példaadás, pedagógiai szeretet, kényszer szuggesztio stb. alapvető elveit tanulmányozhatjuk a legmodernebb, legmélyebbszintű, legpraktikusabb beállításban. A harmadik rész tükröként mutatja a „nevelő és növendék lélektan“-i jellegzetességeit. E tükrök olyan pozitív képet ad, amelynek szemlélete, ismerete az oktató-nevelői eljárás legplasztikusabb meghatározója.

Dr. Várkonyi H., a szegedi Ferencz József Tud. Egyetem pedagógiai tanszékének professzora, kiváló tudásával, a kísérleti lélektan területén kifejlesztett széleskörű munkásságából leszűrt tapasztalataival fűszerezve logikus, világos feldolgozásban olyan munkával ajándékozta meg a magyar nevelőket, amelynek tanulmányozása öntudatosá teheti, fejlesztheti, gazdagíthatja, sikeressé teheti azoknak gondolkodását és tevékenységét, „kiket az istenek szerettek és pedagógussá tettek.“

Dr. Bárány Irén.

Zuckermann Ferenc dr.: Iskolai egészségvédelem. Sylvester Irodalmi és Nyomdai Intézet Rt. Budapest, 1937. N. 80, 158 l. Ára fűzve 3.—P.

A budapesti kereskedelmi akadémiának pedagógus-körökben jól ismert orvosa minden tekintetben a kor színvonalán álló iskola-egészségügyi művel gyarapította e nemben szegényes pedagógiai irodalmunkat. A szerzőnek komoly folyóiratcikkei alapján teljes bizalommal vettük kezünkbe rendszeres iskolaegészségügyi művét, s jogos várakozásunkban nem csalódtunk, mert